

1

NOWA IMIGRACJA W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI PENSYLWANII. SZANSE I ZAGROŻENIA

1.1 WPROWADZENIE

Południowo-wschodnia część Pensylwanii była historycznie (1860-1955) bardzo dobrze prosperującym regionem z wieloma kopalniami antracytu, rozwiniętym przemysłem stalowym i wieloma innymi gałęziami przemysłu w tym, fabryką lokomotyw. Ten ekonomicznie prosperujący rejon był atrakcyjny dla dużej ilości imigrantów, najpierw z Irlandii, a potem z Europy środkowej i wschodniej. Napływający imigranci pracowali w kopalniach, przy budowie linii kolejowych, budowie domów oraz w lokalnych fabrykach. Imigranci przyczynili się bardzo znacznie do ekonomicznego rozwoju regionu. Po przybyciu do Pensylwanii imigranci tworzyli grupy etniczne, które miały swoje organizacje, a nawet swoje etniczne kościoły (niektóre istnieją do tej pory). Nie było większych antagonizmów pomiędzy tymi co przybyli tu wcześniej a nowymi imigrantami. Były natomiast pewne antagonizmy pomiędzy poszczególnymi grupami etnicznymi nowej imigracji. Sytuacja zmieniła się drastycznie w południowo-wschodniej części Pensylwanii w połowie lat 50-tych. Spadek zapotrzebowania na węgiel spowodowany używaniem oleju opalowego do celów grzewczych, spowodował niedoinwestowanie kopalń.

Nedoinwestowanie kopalń doprowadziło w efekcie do tragicznego w skutkach incydentu, niebezpiecznego zbliżenia chodnika do dna płynącej na powierzchni rzeki. Po obsunięciu się górotworu, woda z rzeki zaczęła zalewać kopalnie – około 15 osób zginęło w katastrofie. W ciągu kilku tygodni wszystkie kopalnie zostały zalane, był to koniec przemysłu węglowego na terenie Pensylwanii.

Świetnie prosperujący kiedyś region zmienił się w region o dużym bezrobociu. Duża ilość mieszkańców opuściła region w poszukiwaniu pracy. Ten fakt spowodował spadek ceny nieruchomości, możliwość kupienia domu po niskiej cenie spowodowała nowy napływ imigrantów z Ameryki Centralnej.

Tabela 1.1 obrazuje zmiany w składzie społeczeństwa w Hazleton i okolicy pomiędzy rokiem 2000-2010 [1].

Tabela 1.1 Zmiany w składzie społeczeństwa

Rok	Całkowita Populacja	Lokalna Społeczność	Imigranci z Ameryki Centralnej
2000	23,377	21,740	1,636
2010	24,988	12,494	12,494

Obecnie w niektórych szkołach w północno-wschodniej części Pensylwanii około 50% uczniów bierze język angielski jako drugi język. Nowa fala imigracji spowodowała ożywienie ekonomii, ale tym razem ekonomii opartej na wiedzy.

Powstało kilka inkubatorów przedsiębiorczości i wiele nowych firm wykorzystujących najnowsze technologie. Jest bardzo duże podobieństwo pomiędzy historią północno-wschodniej części Pensylwanii a obszarem Śląska. Napływająca nowa imigracja z krajów Ameryki Centralnej spowodowała zwiększenie przestępczości zwłaszcza wśród młodych ludzi. Było to spowodowane faktem, że bardzo często obydwój rodzice pracowali zawodowo, a dzieci pozostawały bez opieki po godzinach szkolnych spędzając wolny czas na ulicy.

1.2 POTRZEBY NOWYCH IMIGRANTÓW I ICH RODZIN

Bardzo często nowi imigranci i ich rodziny borykają się z większymi trudnościami i mają inne potrzeby niż lokalni mieszkańcy. Przybywający imigranci nie znają w większości języka Angielskiego. Kursy języka Angielskiego są niezbędne do pełnego wykorzystania potencjału produkcyjnego nowych imigrantów. Nowi imigranci często potrzebują porad prawnych, czy też pomocy i pośrednictwa w znalezieniu pracy. Bardzo często dzieci imigrantów potrzebują wsparcia akademickiego i pomocy w odrabianiu szkolnego zadania. Rodzice często nie są w stanie tego zapewnić ze względu na brak znajomości języka, lub brak wykształcenia. W pierwszej dekadzie lat 2000, te potrzeby i trudności imigrantów były ignorowane przez lokalne społeczeństwo i lokalne władze regionu. Nastąpił wzrost przestępczości zwłaszcza wśród nastolatków (dzieci imigrantów) którzy po godzinach szkolnych spędzali wolny czas szukając rozrywki na ulicy.

Fakt wzrostu przestępczości spowodował niechęć lokalnego społeczeństwa i wrogi stosunek do imigrantów. Właściciele domów mieszkalnych odmawiali wynajmowania mieszkań imigrantom. To z kolei spowodowało nieprzyjazny lub wrogi stosunek imigrantów do władz samorządowych i lokalnego społeczeństwa.

Sytuacja zmieniła się po zmianie władz samorządowych. Nowe władze nie kontynuowały konfrontacji, tylko przystąpiły do analizy przyczyn i konstruktywnego rozwiązywania problemu. Zrobiono to przy współdziałaniu wolontariuszy, liderów z przemysłu oraz instytucji szkolnictwa średniego i wyższego.

1.3 CENTRUM INTEGRACJI NOWYCH IMIGRANTÓW (HAZLETON INTEGRATION PROJECT)

Z inicjatywy i przy pomocy finansowej kilku lokalnych liderów i biznesmenów powstało centrum integracji imigrantów.(Hazleton One Community Center). Centrum integracji jest oparte o prace wolontariuszy. Hazleton One Community Center mieści się w budynku zamkniętej szkoły (rys. 1.1).

Rys. 1.1 Budynek, centrum integracji

Budynek ten został kupiony za fundusze uzyskane częściowo z grantów. Centrum integracji jest charytatywną organizacją z jedną osobą zatrudnioną jako koordynator pracy wolontariuszy. Żeby odtworzyć atmosferę panującą w Centrum integracji "Hazleton one Community Center", należy przeczytać napis na tablicy pamiątkowej istniejącej w Centrum integracji:

"My jesteśmy społeczeństwem złożonym z różnych etnicznych kultur, które łącząc się razem tworzą jeden naród. Wielonarodowość i wielokulturowość były zawsze częścią amerykańskiej historii i największym skarbem i potęgą naszego narodu. Jesteśmy przekonani, że jeśli będziemy mieć dobrą wolę do wspólnej pracy, to przekształcimy nasze miasto we wzór do naśladowania i wszyscy będziemy z tego dumni."

Cytat ten doskonale odzwierciedla atmosferę panującą w Centrum integracji. Centrum otwarte jest w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz w dni wolne od pracy. Każdy uczeń uczęszczający do szkoły może spędzić popołudnie i godziny wieczorne odrabiając zadania szkolne jak również biorąc udział w różnych zajęciach: klubach sportowych, teatralnych, tanecznych itp. Centrum integracji prowadzi też lekcje języka angielskiego dla młodzieży i dorosłych, jak również porady prawne, oraz pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Z centrum integracji może korzystać każdy – nie jest ono ograniczone tylko dla imigrantów.

Centrum integracji okazało się efektywną metodą integracji nowych imigrantów i lokalnego społeczeństwa. Na terenie Centrum integracji nie zezwala się na

spożywanie alkoholu, palenie papierosów, jak również innych środków odurzających.

Centrum integracji w Hazleton jest społecznym projektem mającym za zadanie połączenie ludzi o różnych kulturach, którzy mieszkają w okolicy Hazleton. Centrum jest otwarte dla wszystkich, zarówno młodzieży jak i dorosłych ludzi, którzy potrzebują pomocy i ludzi, którzy chcą pomagać.

Centrum oferuje programy akademickie, kulturalne i sportowe. Sport jest w stanie łączyć ludzi z różnych kultur bez względu na wiek, dlatego sport jest nieodzowną częścią Centrum integracji w Hazleton. Centrum integracji nie ma problemu ze znalezieniem wolontariuszy. Wielu wolontariuszy to emerytowani nauczyciele, oraz przedstawiciele wszystkich zawodów.

Młodzież może w tym miejscu uzyskać poradę w wyborze zawodu oraz szkoły wyższej. Centrum integracji w Hazleton pozostaje zawsze pełne młodzieży spędzającej czas na nauce i rozrywkach, zamiast na ulicy. Na terenie centrum przestępczość jest prawie zerowa

1.4 ROLA ORGANIZACJI "PARTNERSTWO W EDUKACJI" (PARTNERS IN EDUCATION)

Partnerstwo w Edukacji jest organizacją koordynującą wymogi lokalnej gospodarki i przemysłu z programem szkół zawodowych, średnich, jak również instytucji szkolnictwa wyższego. Partnerstwo w edukacji współpracuje z lokalnym przemysłem, jak również innymi pracodawcami w regionie gromadząc informacje na temat potrzeb szkoleniowych przyszłych pracowników na różnych szczeblach (od szkolnictwa zawodowego do wyższego).

Informacje o potrzebach szkoleniowych siły roboczej w regionie są dyskutowane z dyrektorami szkół zawodowych, średnich oraz wyższych. Jeśli potrzeby szkoleniowe wymagają dodatkowych środków finansowych organizacja "Partnerstwo w edukacji" analizuje możliwe do uzyskania środki finansowe w postaci grantów od władz stanowych lub innych fundacji.

Organizacja "Partnerstwo w edukacji" składa aplikacje o grant i finansowo wspiera potrzeby szkoleniowe istniejące w regionie. W oparciu o potrzeby szkoleniowe tworzy się nowe programy szkolenia zawodowego, jak również nowe programy dwuletniego programu pomaturalnego (Associate degree).

Jeśli jedna z nowych, większych firm w regionie, zamierza prowadzić działalność gospodarczą w regionie, organizacja "Partnerstwo w edukacji" zbiera informacje o potrzebach szkoleniowych tej firmy i natychmiast wdraża proces przygotowywania przyszłych pracowników.

Koncept "Partnerstwo w Edukacji" nie jest nowy i w niektórych regionach USA ten koncept był już praktykowany pod koniec 1985 roku. Celem "Partnerstwa w edukacji" jest poprawa jakości nauczania w szkołach publicznych. Partnerstwo w edukacji w Hazleton powstało w pierwszej dekadzie 2000 roku. Był to okres ożywienia gospodarczego, ale także okres konfliktów pomiędzy nowymi

imigrantami i lokalnym społeczeństwem. Program "Partnerstwo w edukacji" bardzo pomógł w procesie asymilacji nowej imigracji.

Jeśli chodzi o szkolnictwo wyższe na poziomie inżynierskim, to bezwładność systemu dostosowywania programów do wymogów przemysłu jest nieco większa. Natychmiastowe wymogi szkoleniowe na poziomie szkolnictwa wyższego są zaspokajane kursami w ramach studiów podyplomowych. Wiele programów szkoleniowych na poziomie szkolnictwa zawodowego i wyższego dostosowywanych jest do potrzeb imigrantów i ich rodzin.

1.5 PODSUMOWANIE

Wszystkie dobrze prosperujące organizmy gospodarcze przyciągają imigrantów z gorzej prosperujących części świata. Jest to naturalny proces, który w USA istnieje od czasów kolonialnych. Pierwsi imigranci przybywający do USA szukali lepszych perspektyw i szansy stworzenia dla siebie i swoich rodzin lepszego życia. Nic się nie zmieniło pod tym względem do dnia dzisiejszego. Przybywający imigranci w chwili obecnej stanowią więcej niż połowę wzrostu zaludnienia w USA.

Imigracja do USA zawsze stymulowała wzrost gospodarczy w tym kraju. Działo się to na zasadzie, że imigranci zawsze byli osobnikami bardziej energicznymi, odważnymi i przedsiębiorczymi. Jest to prawda do tej pory. Około 40% nowopowstałych firm w Dolinie Krzemowej zostaje zakładana przez imigrantów. W roku akademickim 2014-15 w USA było 124861 imigrantów zatrudnionych na etatach naukowo-badawczych i dydaktycznych [4, 5, 6, 7].

Nikt nie jest zdziwiony, że właściciel firmy czy profesor uniwersytecki mówi z akcentem. Społeczeństwo złożone z imigrantów traktuje imigrację jako normalny proces. Różnorodność siły roboczej (różnorodność kulturowa, religijna, etniczna) może być słabością, ale może też być bardzo pozytywną wartością. Zależy to od atmosfery istniejącej w społeczeństwie, oraz sposobów zarządzania stosowanych w organizacjach. Stany Zjednoczone zawsze wykorzystywały różnorodność siły roboczej jako źródła budowania swojej potęgi gospodarczej. Uważa się, że różnorodne, wielokulturowe zespoły inżynierskie są bardziej innowacyjne i kreatywne ze względu na różne perspektywy patrzenia na problem. Młodzi ludzie przyzwyczajają się do tego w szkole od młodych lat [8, 9, 10, 11].

Wielu ich kolegów w klasie to dzieci imigrantów, dla których język angielski jest drugim językiem. Wiele tych dzieci odnosi wspaniałe sukcesy akademickie [12, 13, 14, 15].

W tabeli 1.2, przedstawiono najważniejsze szanse i zagrożenia wynikające z imigracji. Analiza danych zebranych w tabeli sugeruje, że w większości przypadków występuje znacznie więcej szans związanych ze zjawiskiem imigracji w porównaniu do zagrożeń.

Tabela 1.2 Szanse i zagrożenia dotyczące zjawiska imigracji

Szanse	Zagrożenia
1. Przyspieszony wzrost gospodarczy kraju. 2. Zróżnicowana kulturowo i etnicznie siła robocza. 3. Stymulowanie ekonomiczne regionu. 4. Wzrost zaludnienia w regionie i kraju. 5. Obniżka kosztów produkcji. 6. Zwiększenie bazy podatkowej.	1. Potencjalne konflikty na bazie etnicznej kulturowej lub religijnej 2. Wzrost przestępczości

Źródło: Opracowanie własne

W okresie międzywojennym Polska była krajem wielonarodowościowym. W okresie powojennym (ostatnie 70 lat) imigracja do Polski była znikoma. Ilość imigrantów w Polsce kilka lat temu kształtowała się na poziomie 0,55% [2]. Wzrost gospodarczy, który Polska osiągnęła w ostatnich 30 latach, spowodował że Polska stała się atrakcyjnym krajem do imigracji i szukania pracy. Dużo Polskich fachowców wyjechało na zachód, co spowodowało powstanie w Polsce zapotrzebowania na pracowników i specjalistów.

Rynek pracy w Polsce potrzebuje fachowców i lukę tą wypełniają imigranci. W latach 60 tych Niemcy przeżywali rozkwit gospodarczy i zbudowali bardzo mocną bazę ekonomiczną przy pomocy "gościnniej siły roboczej". Polska obecnie stała się atrakcyjnym krajem szukania pracy zwłaszcza przez mieszkańców Ukrainy. Tabela 1.3 obrazuje skład etniczny imigracji do Polski w 2018 roku [3].

Tabela 1.3 Imigracja do Polski w 2018 roku

Całkowita liczba imigrantów	Ukraina	Niemcy	Wietnam	Białoruś	Rosja
344,920	158,432	21,681	12,451	17,000	11,692
100%	46%	6,3%	3,6%	4,9%	3,4%

Imigracja, jak wynika z przedstawionych analiz, jest to naturalne zjawisko sprzyjające dalszemu wzrostowi gospodarki w kraju. Bardzo często jednak brak zrozumienia zjawiska imigracji i jego znaczenia w społeczeństwie, powoduje niechęć i obawę przed nieznanym. Doprowadza to czasem do antagonizmów narodowo-etnicznych.

LITERATURA

1. Matza, Michael. 10 Years after Immigration Disputes, Hazleton Is a Different Place. The Philadelphia Inquirer. April 4, 2016. <http://www.philly.com>. Accessed: 11.26.2018.
2. Statystyki dotyczące imigracji i populacji imigrantów. <https://ec.europa.eu/eurostatat/statistics-explained/index>. Accessed: 11.25.2018.
3. Krajski, Michal. Ilu Przyjeliśmy Imigrantów w 2018r.? Maja 25, 2018. <https://prawy.pl/71838>. Accessed: 11.26.2018.
4. Herget, Alison. Foreign-Born Faculty Face Challenges (August 18, 2016). Career News: Higher Ed Jobs. <https://www.higheredjobs.com>. Accessed: 11.25.2018.
5. Weissbourd, Richard. Why Do Immigrant Children Struggle More Than Their Parents Did? (February 28, 2002). <https://newrepublic.com/article.120352>. Accessed: 02.23.2016.
6. Harrington, Paul, et al. The Impact of New Immigration on Young Native-Born Workers, 2000-2005 (September 2006). Center for Immigration Studies.

- [http://www.cis.org/NewImmigrants-NativeBorn Workers,2000-2005](http://www.cis.org/NewImmigrants-NativeBornWorkers,2000-2005). Accessed: 02.23.2016.
7. Gobillon, Laurent and Solignac, Matthieu. The Access of Immigrants to the Homeownership Market (January 21, 2016). <http://www.voxeu.org/article/immigrants-and-homewonership>. Accessed: 02.24.2016.
 8. Stiefel, Leanna, et al. Age of Entry and the High School Performance of Immigrant Youth. *Journal of Urban Economics*. Vol. 67, No. 3, May 2010, pp. 303-314. <http://www.sciencedirect.com>. Accessed: 02.23.2016.
 9. Morin, Rich. Crime Rises Among Second-Generation Immigrants as They Assimilate (October 15, 2013). Pew Research Center. <http://www.pewresearch.org/fact-tank.2013/10/15>. Accessed: 02.23.2016.
 10. Singer, Audrey. Immigrant Workers in the U.S. Labor Force (March 15, 2012). Brookings Institute. <http://www.brookings.edu/research/papers/2012/03/15>. Accessed: 02.24.2016.
 11. Borjas, George J. Immigration (2008). *Library of Economics and Liberty: The Concise Encyclopedia of Economics*. <http://www.econ.lib.org/cgi-bin/printcee.pl>. Accessed: 02.24.2016.
 12. Malchow-Moller, Nikolaj, et al. Immigrant Workers and Farm Performance: Evidence from Matched Employer-Employee Data. Institute for the Study of Labor: Bonn, Germany. No. 7133, January 2013.
 13. United States Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration Statistics: 2013*. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2014, pp. iii-115.
 14. Camarota, Steven A. *Immigration from Mexico (July 2001)*. Center for Immigration Studies: Washington, D.C., pp. 1-63.
 15. Facts on Immigrant Workers. National Immigration Law Center, March 2003. http://www.gcir.org/about_immigration/usmap.htm. Accessed: 11.25.2018.

Data przesłania artykułu do Redakcji: 12.2018

Data akceptacji artykułu przez Redakcję: 02.2019

NOWA IMIGRACJA W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI PENSYLVANII. SZANSE I ZAGROŻENIA

Streszczenie: W artykule przeanalizowano szanse i zagrożenia wynikające z imigracji w oparciu o doświadczenia z północno-wschodniej części Pensylwanii. Dokonano w nim również analizy potrzeb imigrantów oraz metod ich integracji z lokalnym społeczeństwem. Z przedstawionych w publikacji analiz wynika, że imigracja jest naturalnym zjawiskiem sprzyjającym dalszemu wzrostowi gospodarki w danym kraju. Problemy w wielu przypadkach wynikają z braku zrozumienia jego znaczenia, co prowadzi do niechęci i obawy przed nieznanym.

Słowa kluczowe: imigracja, integracja imigrantów, problem imigracyjny, wielokulturowość, wielonarodowość

NEW IMMIGRATION IN THE NORTH-EASTERN PART OF PENNSYLVANIA. CHANCES AND TREATS

Abstract: The article analyzes the opportunities and threats resulting from immigration based on experience from the north-eastern part of Pennsylvania. It also analyzes the needs of immigrants and methods of their integration with the local society. Analyzes presented in the publication show that immigration is a natural phenomenon important for the further growth of the economy in a given country. Problems in many cases result from a lack of understanding of its meaning, which leads to aversion and fear of the unknown.

Key words: immigration, integration of immigrants, immigration problem, multiculturalism, multinationality

Dr. Michalene Grebski
Northampton Community College,
Monroe Campus
2411 PA-715, Tannersville, PA 18372, USA
e-mail: mgrebski@northampton.edu

dr hab. inż. Radosław Wolniak, prof. PŚ.
Politechnika Śląska
Wydział Organizacji i Zarządzania
ul. Roosevelta 26, 41-800 Zabrze, Polska
e-mail: rwolniak@polsl.pl

Dr. Wes Grebski, Profesor Emeritus
Penn State Hazleton, USA
e-mail: wxg3@psu.edu